

בעזהש"ת

לחזות בנועם

◆ מאמר ◆

מה רוצה השי"ת מאיתנו כשיש
צרות גדולות ח"ו

מאמרים ופנינים על פרשת השבוע ומועדי השנה
לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו מתוך מעינות
דברי קדשו של הרה"ק מוהר"ר נתן מברסלב זצוק"ל
בספה"ק ליקוטי הלבנות

גליון י' • פרשת נח • תשפ"ד

יו"ל על-ידי חברת נועם ה' החסידי ברסלב ירושלים עיה"ק

ניצוצות אור מתוך המאמר

זוהי בחינת מעלת ההתבודדות - שצריך האדם שיתבודד בתוך ביתו, ויקשר עצמו להשם יתברך בתפלות ותחנונים, כדי שישתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ולא יתפור ראות עיניו בחוץ, ובשביל זה בעצמו מסגלין מחצות הבית להסתיר עצמו בהן מפני המושחיתים בעת תקף הדיו, רחמנא לצלן, פמוכא ביהר הקדוש. כי מחצות הבית הם מחצות בפני העינים, כדי להסתפל על התכלית ששם פלו טוב, ששם כל הדינים והיסורים בטלים במציאות

מהי הסיבה שנטבע בטבע האדם כאשר יש לו יסורים לסתום את העין בחזקה ולדחקם עם האצבע ג

מבאר אם אפשר להשיג בידיעתו ית' או שהשי"ת מרומם מאוד מאיתנו וא"א להשיגו ד

צ"ב אם השי"ת ברא את העולם לגלות רחמנותו, למה רצה לברוא את העולם במידת הדין ... ה

ביאור במה ששאל משה רבינו את השי"ת על מיתת ר' עקיבא 'זו תורה וזו שכרה' ח

ביאור במה שאמר משה רבינו להשי"ת בחטא העגל 'ואם אין אתה מוחל לכלל ישראל "מחני נא" ט

למה היה צריך נח להחביא את עצמו בתוך התיבה י

נח זכה כשיצא מן התיבה להשיג השגת התורה יב

ביאור למה במי המבול היה אפשר להיות ב' בחי', טוב או להיפך רע ח"ו יד

פנינים טז

וזאת למודעי כי הקטעים נלקטו מתוך דבריו הקד' והם לשונו הק' בלי שינוי, ורק לפעמים נוספו מילה או שתיים להסביר קשרי הדברים והכל לפי קוצר המשיג, ושגיאות מי יבין, והרוצה לראות הדברים כסדר ולהרחיב הבנתו ייקחנו מתוך הספ"ק ליקוטי הלכות.

לכל הערה הארה תגובה או הצעה נא לפנות ל:

lb1877300@gmail.com

וכן ניתן להקדיש הגליון להצלחה ולישועה בכתובת הנ"ל
להרשמה לקבלת הגליון השבועי יש לשלוח בקשה לכתובת הנ"ל

מאמר אמרי נועם

מה רוצה השי"ת מאיתנו כשיש צרות גדולות ח"ו

כשגוברים הדינים והייסורים על האדם, העצה לבטלם הוא לסתום את העיניים ולהסתכל על התכלית - כשסתמים את העיניים הוא בחינת ביטול להשי"ת ורואים שהכל לטובה - הצדיקים זכו לסתום עיניהם מהעוה"ז לגמרי ועי"ז המשיכו לנו את התורה - משה רבינו המתיק הדינים מעל ישראל ע"י ביטול ומסירות נפש על ישראל - נח היה צריך להחביא עצמו בתיבה ולהתבטל שם בגלל תוקף הדין - בשעה שמתגברים הדינים צריך לסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא ולהתבודד בין כתלי ביתו ועי"ז ניצול מן הדינין - "לֶךְ עִמִּי בֵּא בְּחֶדְרֶיךָ וְסַגְרֵךְ דְּלִתְךָ בְּעֶדְךָ חֲבִי כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם"

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח וְכו' וַיִּשְׁכַּח הַמַּיִם (בראשית ת, א).

ע"י שסתום עיניו מלהסתכל על העוה"ז ומסתכלים על התכלית נתבטלין הייסורין ממנו

בליקוטי הלכות (הל' ערבית הל' ד) מבאר על פי מה שכתב בליקוטי מוהר"ן (תורה סה) כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִין עַל הַתְּכַלִּית רוֹאִין שְׂאִין שׁוֹם יְסוּרִים וְרַעוֹת בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי תְּכַלִּית הַיְסוּרִין הוּא טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד. אָבֵל אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכַלִּית כִּי אִם בְּסִתְיָמוֹ דְּעֵינִין וְכו' [בְּעִצְיַמַּת הָעֵינַיִם]. כִּי כְּשׁוֹרְצִין לְרֵאוֹת דְּבַר הַרְחוֹק מֵעֵינָיו - צָרִיךְ לְצַמְצֵם אֶת הָרֵאוֹת וְכו', כְּמוֹ כֵּן

כְּשֶׁרוֹצִין לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלֶת שֶׁהוּא רְחוּק מְאֹד מֵעֵינֵי הָאָדָם, צָרִיכִין לְסַתֵּם עֵינָיו לְגַמְרִי, וּלְדַחֵקם בְּאַצְבָּע, דִּהְיִנוּ שְׂצָרִיכִין לְסַתֵּם עֵינָיו מִחִיזוֹ דֵּהֲאֵי עֲלָמָא לְגַמְרִי, וְאִזְ דִּיקָא יְכוּלִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלֶת, שֶׁהוּא כְּלוּ טוֹב, וְשֵׁם נִתְבַּטְּלִין הַיְסוּרִים לְגַמְרִי. וְעַל־כֵּן מְטַבֵּעַ בְּטַבֵּעַ הָאָדָם לְסַתֵּם עֵינָיו בְּחִזְקָה בְּשַׁעַת הַיְסוּרִים הַקְּשִׁים כִּדִּי לְבָרַח מֵהַיְסוּרִים, כִּי עַל־יְדֵי סְתִימַת עֵינָיו בְּשַׁעַת הַיְסוּרִים, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא נִכְלָל בְּהַתְּכֵלֶת, שְׂשֵׁם נִתְבַּטְּלִין כָּל הַיְסוּרִין.

השמחה שמשיג בעת הביטול הוא כלי לקבלת התורה

אָבֵל אִי אֶפְשָׁר שִׁישְׂאָר שָׁם [בבחי' ביטול], כִּי יִתְבַּטֵּל בְּמִצִּיאוֹת וּבְהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה הַבְּטוּל בְּבַחֲיִנַת רְצוּא [להכלל בְּהַבְטוּל] וְשׁוּב [ולשוב מֵהַבְטוּל]. וְאִזִּי כְּשֶׁחֹזֵר מֵהַבְּטוּל אִזִּי חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים הַיְסוּרִים בְּיוֹתֵר חֵס וְשָׁלוֹם וְכוּ'. אָבֵל אַחֲר־כֵּן מְקַרְרִין הַיְסוּרִים עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שְׂמִמְשִׁיף מִבַּחֲיִנַת הַבְּטוּל, כִּי עַל־יְדֵי הַבְּטוּל נִכְלָל בְּבַחֲיִנַת כְּלוּ אֶחָד כְּלוּ טוֹב, וְשֵׁם רֹאִין שְׁכָל הַיְסוּרִין הֵם טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁף עָלָיו שְׂמִחָה. וְאִזִּי כְּשֶׁחֹזֵר מֵהַבְּטוּל, וְנִשְׂאָר רְשִׁימָה מֵהַבְּטוּל, אִזִּי נַעֲשֶׂה מֵהַשְּׂמִחָה כְּלִי לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הוּא כְּלִי אֶל חֲדוּשִׁין דְּאוּרִיתָא, וְזוֹכָה לְהַשְׁגַּת הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי אוֹר הַזְּרִיחָה וְהַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל הַרְשִׁימָה מֵהַבְּטוּל, שְׂמֵאִיר וּמִזְרִיחַ לְתוֹף הַמִּחִין שֶׁנַּעֲשׂוּ כָּלִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי הַשְּׂמִחָה וְכוּ', עֵין שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב.

עיקר ההשגות האלקות מקבלים ע"י ביטול להשי"ת

ובליקוטי הלכות מבאר על פי זה כי עקר כל ידיעת אלהותו ואדנותו יתברר ויתעלה נמשך על-ידי אור הרשימו הזאת. כי השם יתברר מרומם ונשא ונשגב ונעלה מאד מכל העולמות ומכל המחשבות, כי לית מחשבה

תְּפִיסָא בִּיהַ כָּלִל, וְאִי אֶפְשָׁר לְדַעַת מְמֵנוּ יִתְבַּרַךְ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַבְּטוּל ,
 עַל-יְדֵי שְׂיִבְטַל עֲצָמוּ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מַחִיזוּ דְהַאי עֲלָמָא בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וְאִז
 זֹכָה לְהַלְלַל בּוּ יִתְבַּרַךְ. אֲבָל בְּשַׁעָה שְׁנַתְבְּטַל שָׁם בְּאוּר הָאֵין סוּף שֶׁהוּא
 הַתְּכָלִית זֶה אֵינוּ נִקְרָא בְּשֵׁם יְדִיעָה, כִּי שָׁם הוּא לְמַעְלָה מֵהַדְּעַת. וְכִמוֹ
 שְׁמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחַר (לִיקוּ"מ סִימֵן ד) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים לד, ו): "וְלֹא יָדַע אִישׁ",
 אֶפְלוּ הוּא עֲצָמוּ לֹא יָדַע וְכוּ'. וְעַקֵּר הַיְדִיעָה הוּא כְּשַׁחוּזָר מֵהַבְּטוּל וְזֹכָה
 לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה מְאוּר הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל הַרְשִׁימוּ מֵהַבְּטוּל זֶה עַקֵּר הַדְּעַת.

הצדיקים ביטלו עצמם בביטול גמור - ועי"ז המשיכו לנו תורה ונבואה

וְעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר הַתְּגַלּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, כִּי רַב הָעוֹלָם
 אֵין זֹכִין לְבַחֲנֵית הַבְּטוּל הַנִּ"ל, וְאֵין יְדִיעַתָם כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
 שְׁמִמְשִׁיכִין לָהֶם הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים מֵהַרְשִׁימוֹ הַנִּ"ל. כִּי הַשְּׂגָת כָּל הַנְּבִיאִים
 וְהַחֲכָמִים, וְכָל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁקַבְּלָנוּ מִפִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, וְכָל
 הַתּוֹרָה שְׁמִמְשִׁיכִין הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁבָכַל דוֹר וָדוֹר, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִשָּׁם
 מִבְּחִינַת אוֹר הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַבְּטוּל, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל
 הַהַשְּׂגוֹת שֶׁל נְבוּאָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁל כָּל הַחֲכָמִים אֲמִתִּיִּים. כִּי עַקֵּר יְדִיעַת
 אֱלֹהוֹתוֹ הוּא מִשָּׁם.

בתחילה רצה הקב"ה להנהיג את העולם במידת הדין כדי שיוכרחו להתבטל אליו לגמרי

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק (בְּרָאשִׁית א, א): בְּרָאשִׁית
 בְּרָא אֱלֹהִים" וְכוּ' - בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשְׁבָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין,

רָאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקִיִּים עִמָּד וְשִׁתְּף מִדַּת הַרְחָמִים לְמִדַּת הַדִּין (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יב, טו). וְלִכְאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּוֹה, הֲלֹא זֶה יְדוּעַ וּמִבְּאֵר בְּכָל הַסְּפָרִים, שְׁעָקַר כָּל הַבְּרִיאָה הִיָּה מִחֲמַת רַחֲמָנוּתוֹ וְטוּבוֹ, כְּדִי לְגַלוֹת טוּבוֹ וְרַחֲמָיו לְעוֹלָם. וְלִכְאוּרָה זֶה סוֹתֵר לְמֵאֲמֹר הַנ"ל שְׂאֲמָרוּ שְׁבַתְחִלָּה עָלָה בְּמַחְשְׁבָה לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין.

אָךְ בְּאֲמַת הַכֹּל נִיחָא עַל-פִּי הַנ"ל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא מְגַדֵּל רַחֲמָיו וְטוּבוֹ, שְׂרָצָה לְהִיטִיב לְנִבְרָאָיו בְּתַכְלִית הַטּוֹבָה שְׁבָכָל הַטּוֹבוֹת, עַל-כֵּן עָלָה בְּמַחְשְׁבָה בְּתַחֲלָה לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, הֵינּוּ שִׁיתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל-פִּי מִדַּת הַדִּין, כְּדִי שְׁעַל-יְדֵי תַקְוָה הַדִּין יִבְטְלוּ הָעוֹלָם עֲצָמָם אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַבְּטוּל. כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל וְלִכְלֵל בְּהַתְּכָלִית שְׁשָׂם נִתְבַּטְּלִין הַיִּסּוּרִים וְהַדְּיָנִים, וְאָז הָיוּ זֹכִים לְשִׁלְמוֹת תַּכְלִית הָעֲלִיּוֹן - לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה מְאֹד שְׁזֹכִין עַל-יְדֵי הַבְּטוּל הָאֲמַתִּי שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי מִדַּת הַדִּין דִּיקָא. וּבְשִׁבִיל זֶה עָלָה בְּמַחְשְׁבָה לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין. כִּי זֶה הִיָּה רַחֲמָנוּת עֲצוּם וְגָדוֹל בְּיוֹתֵר, כְּדִי לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא לְבְטוּל.

לאו כל אדם זוכה להגיע לדרגה זו להתבטל עצמו להשי"ת על ידי הייסורים

אָבֵל רָאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקִיִּים, כִּי רַב הָעוֹלָם אֵין יְכוּלִים לְעִמָּד בְּזֶה - לְבַטֵּל עֲצָמָן לְגַמְרֵי מְזֶה הָעוֹלָם. וְאִפְלוּ כְּשָׂבָא עֲלֵיהֶם מִדַּת הַדִּין, חַס וְשָׁלוֹם, אֵין זֹכִין לְבִטֵּל עֲצָמָן לְגַמְרֵי בְּאֲמַת פְּרָאוּי, כִּי מֵה שְׁכַתְּב רַבְּנֵי ז"ל שֶׁם בְּהַתּוֹרָה שְׁמָה שְׁמֻטָּבַע בְּטָבַע הָאָדָם לְסַתֵּם עֵינָיו בְּחֻזְקָה בְּשַׁעַת יִסּוּרִין וְכֹאֲבִים עֲצוּמִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת בְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית, שֶׁהוּא בְּסַתִּימוּ דְעֵינִין דִּיקָא וְכו', זֶהוּ רַק בְּחִינָה בְּעֵלְמָא מִבְּחִינַת בְּטוּל, לְפִי שַׁעָה קָלָה, וְהוּא מְסַתְרֵי פְּלֵאֵי הַנְּהַגוּתֵיו יִתְבָּרַךְ, שְׁמֻשָּׁם נִמְשָׁךְ טָבַע הַנ"ל.

צריך לבקש ולהתחנן להשי"ת שיזכה לביטול ע"י הייסורים

אבל לזכות על ידי הייסורים והדינים, חס ושלום, לבחינת בטול כראוי, עד שישגיג התכלית הטוב על ידי זה וכו' זה לאו כל אדם זוכה. וכמבאר שם שזה סימן אם פועל פעלה טובה על ידי הייסורין, אם זוכה להשיג תורה על ידי הייסורין וכו'. וזה שכתוב (תהלים צד, יב): "אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו" וכו', עין שם. נמצא, מבאר שם במקומו שלא כל אדם זוכה על ידי הייסורין לבטול בשלמות כראוי, כי אם צדיקים וכשרים, אשרי להם! בחינת 'אשרי הגבר אשר תיסרנו' וכו', 'אשרי' דיקא. כי לא כל אדם זוכה לזה. וצריך כל אדם לחזק את עצמו מאד ולבקש ולהתחנן מאד מהשם יתברך, שיזכה על ידי הייסורין לבטול עצמו להשם יתברך, עד שיזכה להשיג על ידם.

ומחמת זה ראה השם יתברך שאין העולם מתקיים על ידי מדת הדין, כי אף על פי שכונת השם יתברך שרצה לברא העולם במדת הדין היתה לטובה עצומה מאד, ואלהים חשבה לטובה, אבל ראה שאין העולם מתקיים בזה, כי רב העולם אין יכולים לעמוד ולהתקיים בזה - לזכות לבטול על ידי הדינים והייסורים. וכשאין זוכין לבטול - בודאי אי אפשר להתקיים אם היה העולם מתנהג על ידי מדת הדין לבד, חס ושלום. על כן הקדים מדת הרחמים ושתפה למדת הדין, הינו שברחמיו העצומים חשב מחשבות לבל ידח ממנו נדח. על כן חשב בתחלה לברא במדת הדין, ואחר כך שתף מדת הרחמים במדת הדין, כדי שימשך על ידי זה שתי בחינות ומדרגות כדי שיוכל להתקיים העולם, ויזכו הכל לתכלית הנצחי. כי ברחמיו העצומים בשביל קיום העולם שתף מדת הרחמים במדת הדין, שיתנהג העולם על ידי שניהם - דהינו שיתנהג ויתקיים העולם על ידי התורה הקדושה

שְׁפֹלוּלָה מְשִׁינֵיהֶם, מִיָּמִין וּשְׂמָאל מִחֶסֶד וְדִין, כִּי אֲוִרִיתָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא [עמוד האמצעי] [זהר אַחֲרֵי סח.] - הִינּוּ שְׂתִנְהַג הָעוֹלָם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

**רבי עקיבא היה בדרגה גבוהה זו שע"י הייסורים
נתבטל לגמרי להשי"ת**

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מנחות כט): שֶׁשָּׂאֵל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עֲלִיו הַשְּׁלוֹם עַל מִיתַת רַבִּי עַקִּיבָא, כְּשֶׁרָאָה שְׂסוֹרְקִין אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָקוֹת שֶׁל בְּרָזַל 'זו תורה וזו שְׂכָרָה', אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: 'שִׁתְּק! כֹּף עָלָה בְּמַחְשָׁבָה' - הִינּוּ כְּנ"ל שֶׁמִּשָּׂה שָׂאֵל 'זו תורה וזו שְׂכָרָה'. 'זו תורה' דִּיקָא, כִּי עַל־פִּי הַהֲנַהֲגָה שְׁעַל־יְדֵי "הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה" שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁתוּף מִדַּת הַרַחֲמִים בְּמִדַּת הַדִּין - בּוֹדָא אֵין מַגִּיעַ לְרַבִּי עַקִּיבָא דִּינִים קָשִׁים כְּאֵלֶּה לְסָרֵק אֶת בְּשָׂרוֹ וְכו'. וְזֶהוּ 'זו תורה וזו שְׂכָרָה', 'זו תורה וזו שְׂכָרָה' דִּיקָא. הַשֵּׁיב לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: 'שִׁתְּק כֹּף עָלָה בְּמַחְשָׁבָה' - 'כֹּף עָלָה בְּמַחְשָׁבָה' דִּיקָא, כִּי רַבִּי עַקִּיבָא בָּרַב חֲסִידוֹתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ הֶעֱצוּמָה זָכָה לַעֲלוֹת 'בְּמַחְשָׁבָה תַּחְלָה'. הִינּוּ שֶׁזָּכָה לְהַתְּכָלִית הָעֲלִיּוֹן שְׂזוֹכִין מִי שְׂזוֹכִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּכָלִית שְׂזוֹכִין עַל־יְדֵי הַהֲנַהֲגָה שְׁעָלָה בְּמַחְשָׁבָה תַּחְלָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, שֶׁמִּשָּׂם נִמְשָׁכִין כָּל הַדִּינִים וְהַיִּסּוּרִים הַקָּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים הַנּוֹרָאִים, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְדַקְדֵּק עִמָּהֶם כַּחוּט הַשְּׁעָרָה. כִּי הֵם זוֹכִין לְבְּחִינַת הַהֲנַהֲגָה הַנ"ל שְׁעָלָה בְּמַחְשָׁבָה תַּחְלָה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְתַכְלִית הָעֲלִיּוֹן הַגְּבוּהָ בְּיֹתֵר וּמִשְׁיָגִין מַה שֶׁמִּשְׁיָגִין, כִּי זוֹכִין עַל־יְדֵי הַדִּינִים וְהַיִּסּוּרִים לְבְּחִינַת הַבְּטוּל בְּשִׁלְמוֹת. וְזֶהוּ 'שִׁתְּק כֹּף עָלָה בְּמַחְשָׁבָה', 'כֹּף עָלָה בְּמַחְשָׁבָה' דִּיקָא.

**בדור המבול נתגברו הדינים מאוד והיו צריכים צדיק
גדול כמשה רבינו שימתיק הדין ע"י ביטול נפלא**

וְזֶה בְּחִינַת (בראשית ח, א): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְכוּ' וַיִּשְׁכַּח הַמַּיִם", כִּי

אז בימי נח בדור המבול היה תקף הדין בעולם מרובי מעשיהם הרעים, עד שלגדל עצם תקף הדין שהיה אז, היו צריכין לבטל עצמן לגמרי בתכלית הבטול ברצוא ושוב - כמבאר לעיל שכשמתגברים הדינים והיסורים חס ושלום, צריכין לבטל עצמן בתכלית הבטול לאור האין סוף ולהסתכל על התכלית וכו'. וכל מה שהדין והיסורים גדולים ביותר חס ושלום, צריך שהיה הבטול בשלמות יותר. ולגדל תקף הדינים שהיה אז בדור המבול היו צריכים בטול נפלא ונורא להמתיק הדין העצום אז. ולבטול כזה צריכים צדיק גדול כמו משה רבנו, עליו השלום דיקא, וכמבאר באהר הקדוש (וירא קו). בענין נח אברהם ומשה שאין מי שמסר נפשו בעד העולם כמו משה רבנו, עליו השלום, עין שם.

משה רבינו ביטל עצמו לגמרי כשאמר 'ואם אין מחני נא' ועי"ז המתיק הדין

כי משה כשראה תקף הדין כשעשו את העגל מסר נפשו לגמרי ובטל עצמו בתכלית, ואמר (שמות לב, לב): אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא. ואם אין מחני נא - זה בחינת תכלית הבטול שמסר נפשו לגמרי. וזה מחני נא מספרך אשר כתבת - שמסר נפשו ונתרצה למחות שמו חס ושלום מן התורה, שזהו בחינת תכלית הבטול. וזה שאמר משה: אם תשא חטאתם - הרי טוב. הינו אם יש לי כח על-ידי הבטול להמשיך אחרי כן המתקה על-ידי התורה שמקבלין מהרשימו - הרי טוב. ואם אין - מחני נא מספרך וכו' - הינו שאם הדין חזק כל כך, עד שאי אפשר לי להמתיקו על-ידי התורה שאני מקבל תמיד מהרשימו, שמשים כל תורת משה והנביאים וכו', אזי מחני נא - הינו שאני מרצה לבטל עצמי לגמרי באור האין סוף, ולא אחזר משם ברצוא ושוב כדרכו תמיד, רק אני מרצה לשאר שם לגמרי, שזהו בחינת מחני נא. וזהו מחני נא מספרך אשר כתבת -

שהוא התורה. כי שם הוא למעלה מהתורה. ומגדל המסירות נפש שהיה למשה אז, שנתרצה למוות ולהסתלק מזה העולם לגמרי בשביל ישראל, על-כן נתרצה לו השם-יתברך באמת ומחל לישראל, ונמתק הדין העצום בזכותו, בחינת "וינחם ה' על הרעה" וכו' (שמות לב, יד).

נח היה צריך להיכנס לתיבה כדי שיוכל להתבטל ולהסתיר עצמו מן הדינים

ועל-כן משה רבנו שמסר נפשו וזכה לבטול כזה, על-כן באמת המתיק כל הדינים שבְּעוֹלָם, אָפְלוּ בְּעַת תִּקְוַת הַתְּגַבְרוֹת הַדִּין מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. אָבֵל נַח לֹא זָכָה לְבִטּוּל כָּזֶה, וְעַל-כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְבִטֵּל הַדִּין לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן הָיָה מְבוּל בְּעוֹלָם. עַל-כֵּן הִכְרַח לְכַנֵּס בַּתְּבָה לְהִתְחַבֵּא שָׁם מִפְּנֵי תִקְוַת הַדִּין וְהַמְשָׁחִיתִים, כְּמִבְאֵר בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ (ויקהל קצז). וְהַעֲנִינוּ, כִּי מַחֲמַת שְׁנַח לֹא זָכָה לְבִטֵּל עֲצָמוֹ כְּרְאוּי, עַד שִׁיבְטֵל הַדִּין מִכָּל הָעוֹלָם, עַל-כֵּן הִכְרַח לְכַנֵּס בַּתְּבָה לְזִכְרוֹת שָׁם לְבַחֲנֵינָא בְּטוּל. כִּי תִבֵּת נַח - דָּא יוֹם הַכְּפוּרִים, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בַּתְּקוּנִים (תקון ו', דף כב). וְיוֹם הַכְּפוּרִים הוּא בְּטוּל, שְׂאֵז סוֹתְמִין עֵינֵיהֶם מַחֲזִיו דְּהָאֵי עֲלָמָא, שְׂזָה בַּחֲנִינָא הַתְּעֵנִית וְהַחֲמִשָּׁה עֲנוּיִים שֶׁל יוֹם-כְּפוּר. הֵינּוּ כִּי נַח לֹא זָכָה לְבַחֲנֵינָא בְּטוּל, כִּי אִם עַל-יְדֵי כְּנִיסָתוֹ לַתְּבָה, וְנִסְתָּר וְנִתְחַבֵּא שָׁם וְסָתַם עֵינָיו מִהָעוֹלָם. כִּי זֶה בַּחֲנִינָא הַהִסְתָּרָה, שְׂצָרִיכִין לְהִסְתָּר וְלְהִתְחַבֵּא עֲצָמוֹ בְּשַׁעַת תִּקְוַת הַדִּין, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שְׂזָהוּ בַּחֲנִינָא הַתְּבָה, כְּמִבְאֵר בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ.

ע"י מחיצות התיבה היה יכול נח לסתום עיניו לסתום מהעוה"ז

הֵינּוּ כִּי בְּשַׁעַת שֶׁהַדִּין גּוֹבֵר - צָרִיכִים לְבִטּוּל כְּנ"ל, וְהַבְּטוּל הוּא לְסָתַם עֵינָיו מַחֲזִיו דְּהָאֵי עֲלָמָא. וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחַבֵּא וְלְהִסְתָּר עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְלִבְלֵי לְצִאת חוּצָה, כְּדִי שְׁלֹא יְשׁוּטֵט עֵינָיו בְּרְאִיתָ הָעוֹלָם הַזֶּה, רַק יֵשֵׁב נִסְתָּר

וּנְחָבָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שֶׁשֵׁם הַמָּקוֹם מְסַגֵּל יוֹתֵר לְבִטֵּל עֲצָמוֹ לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּדִי לְהַמְתִּיק הַדִּין עַל־יְדֵי־זֶה. וְזֶהוּ בְּחִינַת (יְשַׁעְיָה כו, ט): "לֵךְ עִמִּי בֵּא בְּחַדְרֵיךָ וּסְגֹר דְלַתְךָ בְּעַדְךָ חֲבִי כְּמַעֲט רִגְעַ עַד יַעֲבֹר זַעַם". כִּי נֹחַ לֹא זָכָה לְבִטּוּל בְּשִׁלְמוֹת לְהַמְתִּיק הַדִּין מִכָּל הָעוֹלָם לְגַמְרִי, רַק שֶׁהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו צִוְּהוּ לִכְנֹס בַּתְּבָה לְהִסְתִּיר עֲצָמוֹ שָׁם, וְלִסְתֵּם עֵינָיו מִהָעוֹלָם, וְגַם הוּא עֲצָמוֹ וּבֵיתוֹ לֹא נִצְלוּ, כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׁנָתָן לֹו הִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עֲצָה שְׂיִכְנֹס בַּתְּבָה, וְשָׁם דִּיקָא יִזְכֶּה לְבְּחִינַת בְּטוּל. כִּי הוּא לֹא הָיָה יָכֹל לְבֹא לְבְּחִינַת בְּטוּל, כִּי אִם עַל־יְדֵי כְּנִיסָתוֹ לַתְּבָה. וְעַל־יְדֵי בְּטוּל זֶה - זָכָה עַל כָּל פְּנִיִּים לְבִטֵּל הַדִּין מֵעֲצָמוֹ וּבֵיתוֹ, וְלִקְיָם הָעוֹלָם עַל־יְדֵי־זֶה. כִּי מְחֻצוֹת הַתְּבָה סוֹתְמִין בְּפְנֵי הָעֵינָיִם - שְׁלֹא יִתְפָּזֵר הָרְאוֹת לְחוּץ, כְּדִי שְׂיִוְכַל לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכָלִית וְלִפְלֵל בְּאֵין סוּף, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה צְרִיכִין לִסְתֵּם עֵינָיו כְּשֶׁרוֹצִין לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכָלִית, כְּדִי שְׁלֹא יִתְפָּזֵר הָרְאוֹת מִן הַצֵּד וְכוּ'; עֵין שָׁם.

מעלת ההתבודדות הוא שעי"ז מבטלים עצמו מזה העולם להשי"ת

וְזֶה בְּחִינַת מַעְלַת הַהִתְבּוּדוֹת - שְׁצִרְיָה הָאֲדָם שְׂיִתְבּוּדַד בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וַיִּקְשֶׁר עֲצָמוֹ לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ בַּתְּפִלוֹת וּתְחִנּוּנִים, כְּדִי שְׂיִסְתֵּם עֵינָיו מִחִזּוֹ דְּהָאֵי עֲלָמָא, וְלֹא יִתְפָּזֵר רְאוֹת עֵינָיו בְּחוּץ, וּבְשִׁבְלֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ מְסַגֵּלִין מְחֻצוֹת הַבַּיִת לְהִסְתִּיר עֲצָמוֹ בְּהֵן מִפְּנֵי הַמְּשַׁחִיתִים בְּעַת תְּקִיף הַדִּין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּמוֹבָא בְּזָהַר הַקְּדוֹשׁ. כִּי מְחֻצוֹת הַבַּיִת הֵם מְחֻצוֹת בְּפְנֵי הָעֵינָיִם, כְּדִי לְהִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכָלִית שֶׁשֵׁם כָּלוּ טוֹב, שֶׁשֵׁם כָּל הַדִּינִים וְהִיסוּרִים בְּטִלִּים בְּמִצִּיאוֹת.

ע"י מחיצות הבית סותם עיניו ואינו מסתכל על העוה"ז, ועי"ז מבטל הייסורים

עַל־כֵּן כְּשֶׁאֵין צְדִיק הַדּוֹר הַשָּׁלֵם כָּל כָּהֵן, שְׂיִוְכַל עַל־יְדֵי בְּטוּלוֹ אֶל

התכלית לבטל הדין לגמרי מכל העולם, אזי הצדיקים והכפשים צריכין להסתיר עצמן בתוך מחצות ביתם, בבחינת: 'לך עמי בא בחדריך' וכו' כדי להסתיר עצמו מפני הדין. כי מחצות הבית הם בבחינת בטול אל התכלית, מחמת שהם סותמין בפני העינים, שלא יסתכל אל החוץ. ועל-כן שם אין הדין יכול לשלט, כי עקר בטול הדינים הוא על-ידי בחינת התכלית, שזהו בחינת סתימת העינים בשעת תקף היסורים, רחמנא לצלן.

צוהר התיבה היה מכוון שיסתכל נח כלפי מעלה להשי"ת

וזה בחינת (בראשית ו, טז): "צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה" - הינו שיעשה צהר וחלון למעלה, כדי שכל הסתכלותו והבטתו יהיה רק למעלה, שזהו בחינת הסתכלות אל התכלית העליון, שהיא למעלה למעלה. וזה בחינת (שמות יז, יא): "והיה כאשר ירים משה ידיו וכו' - וכי ידיו של משה וכו' אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה הם נוצחין וכו' (ראש השנה כט): וכן לענין הנחש, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה הם מתרפאין. כי עקר בטול הדינים והיסורים ונצחון המלחמה לעמוד כנגד המתנגדים אל הקדשה, הוא על-ידי הסתכלות כלפי מעלה, שהוא בחינת בטול אל התכלית.

ע"י הביטול בתיבה זכה נח להמשיך תורה כשיצא מן התיבה

ועל-ידי תבת נח שהוא בחינת בטול, שעל-ידי-זה נסתר מפני הדין ונתקיים העולם ולא נחרב לגמרי, על-ידי-זה זכה נח אחר-כך, כשחזר מהבטול בבחינת רצוא ושוב, להמשיך תורה מהרשימו. וזה בחינת מה שזכה נח אחר יציאתו מהתבה להשיג בחכמתו וברוח קדשו - להקריב

קרבנות "מכל הבהמה הטהרה" וכו' (בראשית ח, ט), כי זה זכה לקבל ולהשיג בבחינת השגת התורה מהרשימו שנשארו לו מהבטול בעת יציאתו מהתבה.

השי"ת גנז את אור שבעת הימים לצדיקים שזוכים לביטול גמור, כי לשאר העולם הוא ריבוי אור

וזהו "וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל" וכו' (בראשית א, ד), ודרשו רבותינו ז"ל (חגיגה יב): ראה את האור כי טוב ואין העולם כדאי להשתמש בו ועמד וגנזו לצדיקים לעתיד לבוא - הינו בחינה הנ"ל. כי אור שהיה מאיר בשבעת ימי בראשית שהיה אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, זה האור נמשך מבחינת בטול אל האין סוף למי שזוכה לזה בשלמות. ועל-כן ראה השם יתברך שאין העולם כדאי להשתמש בו - כי ראה שאין העולם זוכין לבטל עצמן כל כה, עד שיהיו ראויים לקבל אור הגדול והנורא הזה, וכשאין ראויים לקבלו, אזי הוא בחינת רבוי אור חס ושלום, שגורם חס ושלום שבירת כלים, שמשם אחיזת כל הקלפות כידוע (עץ חיים שער יא, פרק ה). על-כן מעט האור, ולא המשיך לזה העולם כי אם אור מעט בהדרגה - שנמשך מאור הרשימו הנ"ל, שמשם אור התורה שמלבשת עכשו בלבושין אלו כדי שנוכל לקבלו. והאור של שבעת ימי בראשית שהוא אור הבטול, עמד וגנזו לצדיקים לעתיד לבוא - הינו שיש צדיקים גדולים שמבטלין עצמן בבטול גמור, כי הם סותמין את עיניהם מחיזו דהאי עלמא לגמרי. והם באמת זוכין לזה האור הגנוז שהוא אור הבטול בהארה נפלאה.

מתן תורה היו ע"י שישראל ביטלו עצמם לגמרי להשי"ת ועי"ז זכו לקבלת התורה

וזה בחינת (תהלים כט, ט): "ה' למבול ישב" הנאמר בסוף השבעה קולות שאמר דוד על המים, שהם בחינת הקולות של מתן תורה שנתנה בקולות,

כְּמִבְּאֵר בְּסַפְרִים (עין זבחים קטז.; רמב"ן שמות יט, כ), שְׁמִזְמוֹר זֶה מְדַבֵּר מִמִּתֵּן תּוֹרָה. כִּי כָל מִתֵּן תּוֹרָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַבְּטוּל הַנִּ"ל, שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי תִקְוָה הַדִּין, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. וְעַל־כֵּן בְּאֲמַת אֵז בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה הִיָּה תִקְוָה הַדִּין, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבַּת פח.): שֶׁבִקְשׁ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא לְהַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבִהוּ. וְזֶה בְּחִינַת (יְבָמוֹת עב): 'תּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה נִתְּנָה', 'מִפִּי הַגְּבוּרָה' דִּיקָא. וְזֶה בְּחִינַת מָה שֶׁכָּפָה עֲלֵיהֶם הַר כְּגִיגִית וְכו' (שַׁבַּת פח.). הֵינּוּ שְׁאֵז נִתְעוֹרֵר דִּין גָּדוֹל, וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ קְדוּשִׁים אֵז מְאֹד מְאֹד, וְזָכוּ אֵז בְּשַׁעַת תִּקְוָה הַדִּין לְבַטֵּל עֲצָמוֹן לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַבְּטוּל. וְאֵז זָכוּ עַל־יְדֵי הַבְּטוּל, לְהַמְשִׁיךְ הַתּוֹרָה מְאוֹר הַרְשִׁימוֹ שְׁמִשָּׁם כָּל הַתּוֹרָה.

בדור המבול שלא זכו להתבטל להקב"ה נהפך האור לריבוי אור

כִּי הַמְּבוּל מִיָּם שָׁבָא לְעוֹלָם אֵז - זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת רַבּוּי אֹר שְׁגוּרָם שְׁבִירַת כְּלִים, שְׁמִשָּׁם כָּל הַדִּינִים וְהַצְרוּת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. הֵינּוּ כִּי אֵז הִיָּה תִקְוָה הַדִּין מְאֹד מִפְּנֵי רַע מַעֲלִיָּהֶם, וְהָיוּ צָרִיכִים אֵז לְבַטוּל בְּשִׁלְמוֹת, עַד שִׁיזְכוּ לְבַטֵּל הַדִּין, וְאֵז הָיוּ מִמְשִׁיכִים הַשְּׂגָת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מִיָּם, מְהַרְשִׁימוֹ שְׁנִשְׁאָר מִהַבְּטוּל. אֲבָל מִחֲמַת שְׁלֵא זָכוּ לָזֶה וְלֹא נִתְעוֹרְרוּ בְּתִשְׁבָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּטוּל, עַל־כֵּן נַעֲשָׂה מִבְּחִינַת הַמִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׂגָת הַתּוֹרָה - נַעֲשָׂה מֵהֶם בְּחִינַת מִימֵי הַמְּבוּל, מִחֲמַת שְׁלֵא הִיָּה לָהֶם כְּלִים לְקַבֵּל הָאֹר, מִחֲמַת קְלָקוּל מַעֲשִׂיהֶם, עַל־כֵּן הִיָּה אֲצֵלָם בְּבְחִינַת רַבּוּי אֹר, שְׁמִשָּׁם כָּל הַדִּינִים שֶׁזֶה מִימֵי הַמְּבוּל.

במים יש בחינת ברכה ואפשר לקבל דעת גדול על ידו, וכשאינן זוכים הוא להיפך ח"ו

וְעַל־כֵּן אִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַאשִׁית רַבָּה לא, יב) בְּאֲמַת, עַל פְּסוּק (בְּרַאשִׁית

ז, יב) "וַיְהִי הַגָּשֶׁם עַל הָאָרֶץ", שָׁאם הָיוּ מִתְעוֹרְרִים לְתִשׁוּבָה - הָיוּ גִשְׁמֵי בְרָכָה וְנִדְבָה. הֵינּוּ שָׁאם הָיוּ זֹכִים אֶז לְתִשׁוּבָה בְּחִינַת בְּטוּל, הָיוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל הַשְּׂגָת מִימֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת גִּשְׁמֵי בְרָכָה וְנִדְבָה, בְּחִינַת (תהלים סח, י): "גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּנְיָף אֱלֹהִים" הַנֶּאֱמָר בְּמִתַּן תּוֹרָה. אֲבָל מַחֲמַת שְׂלֵא זְכוּ לְתִשׁוּבָה, נַעֲשֶׂה אֶצְלֵם מְבוּל מְבַחֲינַת מִימֵי הַתּוֹרָה מְבַחֲינַת גִּשְׁמֵי בְרָכָה. וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "כִּי בָם יָדִין עַמִּים" (איוב לו, לא) לְעַנּוֹן הַגִּשְׁמִים, מְשַׁל לְנַחְתוּם וְכוּ', שֶׁכָּל הָעֵנָשִׁים עַל-יְדֵי הַמַּיִם וְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׂפָעוֹת עַל-יְדֵי הַמַּיִם, כִּי הַגִּשְׁמִים וְהַמַּיִם נִמְשָׁכִין מְבַחֲינַת מִימֵי הַדַּעַת וְהַשְּׂגָת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁלוּ לַמַּיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה יא, ט): "כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת ה' כַּמַּיִם". וְעַל-כֵּן יֵשׁ בָּהֶם שְׂתֵי בְּחִינּוֹת לְטוֹב וְלַהֲפָךְ, כַּפִּי הַמְּקַבְּלִים. כִּי מִי שֶׁזָּכָה עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו לְתַקֵּן כָּלִים טוֹבִים הוּא זֹכֵה לְהַשְּׂגָת מִימֵי הַדַּעַת עַל-יְדֵי-זֶה, וְלַהֲפָךְ - לְהַפָּךְ.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת פח:): שֶׁבְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיִּצְאָ מִפִּי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְתָה נִשְׁמָתוֹ, וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם גִּשְׁמֵי בְרָכָה וְהַחֲיָה אוֹתָם, שֶׁנֶּאֱמָר (תהלים סח, י): "גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּנְיָף אֱלֹהִים", הֵינּוּ כַּנ"ל כִּי מַה שֶׁיִּצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּכָל דְּבוּר - זֶה בְּחִינַת הַבְּטוּל הַנ"ל, וְהֵם זְכוּ לְבְטוּל כְּזֶה, עַד שֶׁנִּסְתַּלְקוּ עַל-יְדֵי-זֶה. אֲבָל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ רַחֵם עֲלֵיהֶם וְהַמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם גִּשְׁמֵי בְרָכָה, עַד שֶׁחָזְרוּ מִשֵּׁם בְּבַחֲינַת רְצוּא וְשׁוּב. וּמִשֵּׁם קִבְּלוּ כָּל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מִימֵי הַדַּעַת, בְּחִינַת גִּשְׁמֵי בְרָכָה, שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵאוֹר הַרְשִׁימוּ כְּשֶׁחֻזְרִין מֵהַבְּטוּל.

פניני נועם

**הצדיקים מלמדים ומעוררים זכות על
כל אחד ואחד שאין חייבים כל כך
לפי מקומם**

וְלֹא אִסַּף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעָרָיו (בראשית ה, כא).

וְזֶה כָּל עֲבוֹדַתְנוּ כָּל יְמֵינוּ לְבָרֵךְ כָּל הַדְּבָרִים מִהַקְּלֹפֹת וְהַפְּסֻלֹת שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם, וּמַחֲמֵת שֶׁהַקְּלֹפָה נִתְאַחֲזָה בַּחֶפְרִי מְאֹד וְקֹדְמָה לָהּ, עַל־כֵּן בְּאֵמֶת קִשָּׁה הַפְּרוּר מְאֹד, וּמַחֲמֵת זֶה רַבִּים נִבְשָׁלִים בְּזֶה הָעוֹלָם וְנוֹפְלִים לְמָקוֹם שְׁנוּפְלִים רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַק הַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִיִּים גְּבוּרֵי כַח שֶׁהֵם מִתְנַבְּרִים עַל יֵצֶר־הֵם מְבָרְרִים הַכּוֹל. וְלֹא זו אֵף זו, שֶׁהֵם בְּתַקְוָה צְדָקָתָם מְעוֹרְרִים רַחֲמֵי הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עֲלֵינוּ שִׁיחֻם עֲלֵינוּ וְלֹא יְדוֹן אוֹתְנוּ בְּמַעֲשֵׂינֵנוּ, רַק יִסְתַּבֵּל עַל מְקוֹמֵנוּ עַל מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, דֶּרֶךְ אֵיזָה מְקוֹמוֹת הוּא נִמְשָׁךְ לָזֶה הָעוֹלָם, בִּי הַמְּקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא בְּחִינַת הַקְּלֹפָה וְהַפְּסֻלֹת שֶׁקָּדְמָה לָפָרִי, וְעַל־יְדִי־זֶה הוּא מֵרַחֵם עֲלֵינוּ וְדָן אוֹתְנוּ לְכַף זְכוּת.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב "וְלֹא אִסַּף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעָרָיו". וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (בראשית רבה לז, ט): 'מִשְׁנַנְעָר לְצֵאת מִמְּעֵי אִמּוֹ'. מִשְׁנַנְעָר לְצֵאת מִמְּעֵי אִמּוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ בִּי מְקוֹמוֹ גֵּרָם לֹא לְחַטָּא, מַחֲמֵת שֶׁיֵּצֵא מִמְּקוֹם מְטַנֵּף בְּזֶה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר דּוֹד: "הֵן בְּעוֹזֵן חוֹלְלָתִי וּבְחַטָּא יַחֲמֵתֵנִי אִמִּי" (תהלים נא, ז).